

Молодий комуніст

Орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМУ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Субота, 1 жовтня 1983 року

№ 117 (3312).

Ціна 2 коп.

ДЛЯ ЗМІЦНЕННЯ МИРУ

Комсомольці і молодь області, як і весь радянський народ, одностайно схвалюють Заяву Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР Ю. В. Андропова. В ці дні в усіх трудових колективах проходять мітинги, учасники яких підтримують мудру зовнішню політику КПРС і Радянського уряду.

Термінові загальні збори комсомольсько-молодіжного колективу тракторної бригади № 1 були присвячені обговоренню Заяви Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР Ю. В. Андропова. «Ті, хто робив замах на цілісність нашої держави, на її незалежність, на наш лад, опинилися на смітнику історії». Ці слова керівника партії і держави вселяють нам віру у мирне майбутнє. І задля зміцнення миру ми намагаємося трудитися з повною віддачею.

Комсомолец Василь Симоненко відзначив трудовий внесок свого колективу в безпеку нашої країни.

В. Симоненко на тракторі Т-150 за шість місяців виконав річну норму, як і комсомолец Григорій Скобелев на Т-74. Щоб Радянський Союз, сказав Василь, завжди міг дати належну відсіч ворогам миру, треба працювати ще краще.

Колектив виступив з ініціативою «Кожному члену КМК — звання ударника комуністичної праці». Члени комсомольсько-молодіжного колективу вирішили найближчим часом перерахувати одинденний заробіток у Фонд миру.

В. САМКОВА, секретар комсомольської організації колгоспу імені Ватутіна. Кіровоградський район.

Наш колектив обговорив надруковану в газетах Заяву глави нашої партії і держави товариша Ю. В. Андропова, а потім вирішили взятися за перо, щоб висловити свій голос протесту проти реакційного курсу адміністрації США. Правильно говориться у Заяві, що народи судять про політику того чи іншого уряду насамперед за його діями. Коли президент США з трибуни ООН заявляє про відданість справі миру, ця декларативна заява нікого не переконує. Адже всі ми знаємо, що заради своїх імперських цілей теперішня американська адміністрація вдається до крайнього авантюризму в політиці, бо як іще можна назвати провокацію, організовану спецслужбами США з використанням південнокорейського літака?

Ми, радянська молодь, вимагаємо від правлячих кіл країни Заходу припинення гонки озброєнь. Правильно говориться у Заяві Генераль-

ний секретар ЦК КПРС, Голова Президії Верховної Ради СРСР Ю. В. Андропов, що людство заслуговує кращої долі, ніж жити в розірваному конфліктами світі, задихаючись під тягарем смертоносної зброї.

Радянська молодь повинна зміцнювати справу миру вагомими трудовими здобутками. Наш колектив планує дев'ять місяців цього року виконати на 116 процентів. Сподіваємося, що такими ж будуть і наші майбутні успіхи. Ми хочемо жити і трудитися спокійно. Хочемо, щоб усі народи світу жили в мирі і дружбі.

В. КУЛИНИЧ, групкомсорг комсомольсько-молодіжного колективу фотографів № 1 Бобринецького райпобуткомбінату, члени КМК — усього 5 підписів. Бобринецький район.

Лише другий рік працює майстром по виробництву молока в колгоспі «Дружба» кандидат у члени КПРС Ірина ФРАНСУХ. Сьогодні молода дівчина — одна з кращих в Онуфріївському районі. За вісім місяців нинішнього року Ірина наділа 3223 кілограми молока на корову; середньодобовий надій склав 11 літрів. Своїми успіхами вона зобов'язана майстерному володінню механічними засобами доїння.

Фото В. ГРИБА.

Пропагандист і молодіжний колектив

Ідеологічна робота на сучасному етапі розвитку нашого суспільства дедалі більше висувається на перший план. Про це йшлося в промові Генерального секретаря ЦК КПРС Ю. В. Андропова на черговому (1983 р.) Пленумі ЦК КПРС. Від свідомості й активності трудящих залежить розв'язання питань соціально-економічного розвитку кожного колективу. І, певно, важко переоцінити роль наставників — пропагандистів у формуванні свідомості і поведінки активності молодих виробників — слухачів шкіл комсомольської політосвіти.

Напередодні початку занять в системі комсомольської політосвіти кращі комсомольські пропагандисти області зібралися за «круглим столом» «Молодого комуніста», щоб поговорити про свої нагальні проблеми і завдання, які випливають із зростаючих вимог, що їх ставить партія на сьогоднішній день до ідеологічних працівників.

▲ Більше 40 тисяч юнаків та дівчат області навчаються в системі економічної та політичної освіти молоді.

▲ У комсомольських школах курсу «Ідеологічна боротьба і молодь» торік навчалася 4 тисячі чоловік. Нинішнього року кількість слухачів цих шкіл зросла майже в 1,5 рази.

Конкретна жива робота

Розповідає пропагандист школи «Технічний прогрес і економіка» Знам'янського локомотивного депо М. Д. Порняк:

— Перед тим, як прийти в систему комсомольської політосвіти, де працюю вже четвертий рік, я десять років був пропагандистом в системі

партійної політосвіти. І повинен сказати, що з молоддю, на мою думку, працювати важче. У молодих — і це закономірно — більше енергії, молоді сили, але не завжди вистачає вміння, самодисципліни, щоб спрямувати ту енергію, ту силу в потрібне русло. Це інколи буває причиною пропусків занять, несерйозного ставлення до самостійної роботи над собою. Наше завдання як пропагандистів полягає в тому, щоб зацікавити молоду людину

Вчити і вчитися самому

З розповіді пропагандиста школи «Основи наукового атеїзму» виробничого об'єднання «Друкмаш» Л. І. Степанової:

— Продовжуючи почату Миколою Дмитровичем розмову про обладнання кабінету для занять, хочу зазначити, що (Закінчення на 2-й стор.).

ГІМН ПРАЦІ

У жовтні починається четвертий квартал третього року одинадцятої п'ятирічки. Час відповідальний. Закінчується збирання пізніх сільськогосподарських культур, доспівають в засіки зерно, гречка, силосна маса. В цей період кожен трудівник у промисловості і сільському господарстві може реально зважити свої здобутки, знайти резерв сил для успішного виконання планових завдань року і п'ятирічки в цілому.

Комсомольцю! Починаються заняття в системі комсомольської політосвіти. Оволодай надбанням марксизму-ленінізму! Втілюй набуті знання в практичні справи!

7 жовтня — День Конституції СРСР. «Я не знаю іншої країни, де людина вільно так росте». Ці слова Лебедєва-Кумача найкраще розкривають суть радянської демократії. З кожним роком наша партія і уряд створюють все більше умов для всебічного розвитку кожного члена суспільства, все ширше залучаються маси до управління державою. У період святкування Дня Конституції переваги соціалістичного способу життя, права і обов'язки громадян нашої держави, вірний розвиток кожної союзної республіки у братерському союзі народів СРСР, радянський патріотизм і пролетарський інтернаціоналізм наших людей повинні бути головною темою бесід кожного пропагандиста, агітатора, політінформатора, кожного комсомольця.

9 жовтня — День працівників сільського госпо-

ЩОДЕННИК

ГРУПКОМСОРГА

СПІВАЙМО ДРУЖНО!

дарства. Важливим етапом у боротьбі за підвищення життєвого рівня радянського народу став травневий (1982 р.) Пленум ЦК КПРС, який схвалив Продовольчу програму СРСР до 1990 року. Вона передбачає інтенсивний розвиток сільського господарства, зміцнення зв'язків з іншими ланками агропромислового комплексу з метою збільшення виробництва продуктів харчування і сировини для промисловості.

Трудівники села широко розгорнули соціалістичне змагання за виконання планів 1983 року. На час збирання врожаю створено додатково тисячі механізованих бригад і збирально-транспортних комплексів.

Точною прикладання сил комсомольських ватажків сільськогосподарських колективів є мобілізація на виконання соціалістичних зобов'язань.

13 жовтня 1958 року на

батьківщині Великого почину в локомотивному депо Москва-Сортивальна почався патріотичний рух за комуністичне ставлення до праці, яке потім охопило всю країну. Минуло 25 років з того часу. Переваги методів роботи ударників і колективів комуністичної праці очевидні. Ще одним підтвердженням того, що маси прагнуть працювати по-комуністичному, є Всесоюзний комуністичний суботник, який планується провести 15 жовтня. Дати країні на мільйони карбованців падпланової продукції, зробити державу

могутнішою, а життя людей ще кращим — таким мотивами має керуватися кожен член нашого суспільства. Комсомол в таких справах завжди був на передових рубежах.

У рамках Тижня дій за роззброєння (24—31 жовтня) за рішенням Міжнародної демократичної федерації жінок 25 жовтня проводиться Міжнародний день боротьби жінок за мир. Це питання нині стоїть у центрі уваги всієї світової громадськості. Радянський уряд заявив, що для нас немає питання більш важливого, ніж збереження миру на землі. Миротлюбна політика нашої держави і країн соціалізму повинні залучитися в центрі уваги нашого пропагандистського корпусу.

29 жовтня — День народження комсомолу, день, коли кожен спільним звітує про свої здобутки. Подарунок свята — гідна його зустріч!

Пропагандист і молодіжний колектив

(Закінчення.
Поч. на 1-й стор.).

сказати, що у нас в школі (а навчаються тут самі лише дівчата) склалася дуже хороша традиція: ми готовимо до кожного заняття наочність своїми силами. Зробити це не надто складно, а за рік набирається чимало — плакатів, стендів, і деякі з них можна з успіхом використати в наступному році. По-моєму, така практика виправдовує себе.

Взагалі, необхідно більше давати самостійності нашим слухачам. Треба, щоб вони не просто прослуховували курс, а думали під час заняття. Пробудити думку, здається мені, може лише конкретна справа. Скажімо, слухач нашої школи Зінаїда Щупак має таке доручення: вона, бібліотекар, підбирає літературу до кожного заняття, організувала кілька книжкових заставок на атеїстичні теми.

Нам потрібні й конкретні приклади з життя. Тому моїм побажанням у дальшій роботі було б ось що: хотілося б, аби обком, райкоми комсомолу допомагали надалі нам, пропагандистам, оперативною інформацією на теми, що їх вивчають слухачі різних курсів. Адже свіжими прикладами з життя підприємства, міста, області ми швидше зацікавимо молодіжну аудиторію, та й самим це теж буде цікаво, це спонукатиме до нових пошуків на пропагандистській ниві.

Проблеми, яких може не бути

З виступу пропагандиста школи «Соціалістичний

спосіб життя» Долинської районної лікарні Н. М. Борщ:

— Мене зацікавила тема, котру порушила Лілія Іванівна. Справа в тому, що в нашій школі підготовка рефератів, самостійна робота слухачів є основною формою навчання. Недарма торік наша слухачка Таня Бабіна зайняла перше місце в обласному конкурсі рефератів. А от з наочністю у нас справи гірші. Цього року наш фонд поповнився всього одним стендом. Могли б, звичайно, спробувати виготовляти наочність самі, але не маємо змоги дістати потрібні матеріали. Добре було б, аби нам допоміг у цьому райком ЛКСМУ.

Хочу сказати ще про одне: на жаль, наш райком комсомолу не завжди оперативно спрацьовує у підготовці до заняття. Адже цього року я лише зовсім недавно довідалася, яку школу вестиму в новому навчальному році. Коли б знала те заздалегідь, то краще готувалася б сама, літературу підбрала б, та й слухачів своїх підготувала відповідним чином, адже можливість для того є: більшість із них працює зі мною в одному колективі.

«Я працюю на селі»

Розповідає пропагандист школи «Продовольча програма СРСР» колгоспу «Росія» Онуфрієвського району В. І. Синенко:

— Наші навчальні проблеми не надто відрізняються від тих, що існують у місті. Відмінність хіба що у більшій розсосередженості слухачів: вони працюють, як правило, в

▲ Серед пропагандистів шкіл системи комсомольської політосвіти члени і кандидати в члени КПРС складають 94 проценти. Вищу і незакінчену вищу освіту мають 93,4 процента пропагандистів.

▲ За підсумками роботи минулого навчального року 97 комсомольських пропагандистів області нагороджені Почесними грамотами ЦК ВЛКСМ, ЦК ЛКСМУ, обласного комітету комсомолу.

різних підрозділах колгоспу. Тому до організації занять я підходжу особливо старанно. Адже треба узгодити час і місце проведення заняття з таким розрахунком, аби всім було зручно — у нашій школі навчаються механізатори, шофери, тваринники, працівники дитячого садка...

Тут уже йшлося про те, як зацікавити слухачів, спонукати їх до активної участі в навчальному процесі. По-моєму, для цього необхідно насамперед знати, чим цікавиться та чи інша людина. Скажімо, механізатор Сергій Конощенко, слухач нашої комсомольської школи, захоплюється спортом. А от до занять ставився без особливого ентузіазму — нецікаво мені тут, мовляв. Так було доти, доки я не просив Сергія підготувати на одне із занять коротку спортивну інформацію. Сергій охоче взявся за справу. Тепер він виступає і з інформаціями на теми, які стосуються безпосередньо програми, що вивчається.

На селі кожна людина на виду. І хороше, й погане в ній одразу помічають. Тому, коли обрали слухачів комсомольської школи тракториста Володимира Білоного та вчительку Тетяну Воронову, депутатами Вишнівцівської сільської Ради, то можна було не сумніватися — вибрали найдостойніших. Взагалі, із слухачами мені

пошастило, я вважаю. Серед них, — наприклад, передовики колгоспного виробництва комбайнер Микола Сагайдак, водій Леонід Голуб.

А от з матеріально-технічною базою навчання повезло менше. Немає свого проєктора, немає й потрібних діалогів. Є труднощі й з підручниками для занять.

Скажімо, коли ми вивчали курс «Біографія Володимира Ілліча Леніна», то секретар парторганізації колгоспу Володимир Васильович Нелень допоміг придбати підручники для кожного слухача. А от посібників по вивченню «Продовольчої програми СРСР» придбати не змогли. Тут ми розраховуємо на допомогу райкому комсомолу.

Авторитет

пропагандиста

З виступу пропагандиста школи «Ідеологічна боротьба і молодь» Кіровоградського заводу радіовиробів Л. М. Завражного:

— Молодіжна аудиторія дуже тонко відчуває найменшу фальш, найменшу розбіжність між словами й ділами керівника занять. Тому не лише під час занять йому треба турбуватися про свій авторитет як пропагандиста, але завжди, кожен хвилину своєї діяльності на виробництві. Я, наприклад, вважаю сво-

▲ З 20 серпня по 20 вересня в області проходив традиційний огляд готовності системи комсомольської політосвіти до нового навчального року, в рамках якого проведено семінарий наради ідеологічного активу.

▲ Нині в області працює 19 кабінетів, 51 єдиний центр політичного навчання молоді. Триває обласний огляд кабінетів і куточків комсомольської політосвіти.

ім обов'язком побувати на робочих місцях своїх слухачів у інструментальному цеху, поцікавитися їхнім життям, виникнути в проблеми і допомогти, коли треба. Певно, це допоможе молодій людині в становленні її як спеціаліста, у визначенні її життєвої позиції. А що може бути для пропагандиста важливішим від цього? Немоżliво прищепити людині високу свідомість загальними фразами у відриві від конкретних виробничих ситуацій, у відриві від конкретного робітничого колективу, де працює слухач школи комсомольської політосвіти.

Вести

за собою

З виступу консультанта Будинку політосвіти обкому Компартії України з питань комсомольської політосвіти В. Т. Каманова:

— Складний, але сповнений високого смислу труд пропагандиста: кожне заняття неповторне, кожна зустріч з аудиторією спонукає пропагандиста до пошуку. І там, де він обирає правильний стиль у спілкуванні зі слухачами, на нього чекає успіх. З масами, за словами Михайла Івановича Калініна, можна говорити лише тоді, коли говориш відкрито, прямо. На сьогоднішній зустрічі були висловлені цікаві зауваження, пропозиції.

У новому навчальному році пропагандисти області звернуть особливу увагу на підвищення ідейного, методичного рівня занять, їх дієвості. Життя вимагає також посилити увагу до вивчення проблем ідеологічної боротьби на світовій арені, питань міжнародної діяльності КПРС. Дуже важливо вміти викривати брехливу пропаганду й антирадянську політику імперіалістів, виховувати у слухачів непримиренність до буржуазної ідеології й моралі, високу політичну пильність, класовий підхід до аналізу актуальних проблем сучасності.

Стоїть завдання повсюдного поліпшення якості навчання. На сьогоднішній лише присутності слухачів на заняттях мало. Потрібна спільна робота пропагандиста і колективу слухачів. Основними критеріями проведення занять повинні стати, поряд з глибоким висвітленням теми, присутність елементів дискусії, використання активних форм навчання, контрпропагандистська спрямованість занять, активність слухачів, зв'язок теоретичних матеріалів з розв'язанням конкретних практичних завдань. Кращі пропагандисти області вже працюють у цьому напрямі. Треба, щоб так працював кожен борець ідеологічного фронту.

Записав
П. СЕЛЕЦЬКИЙ.

ЗАВТРА — ДЕНЬ УЧИТЕЛЯ

Будинком радості називають скрізь — у містах і селах — школу. Зустріч із нею — це відкриття світу, пізнання таємниць науки, захоплення прекрасним.
Завтра, коли вся країна шанує педагогів, багато щирих привітань одержить і вчителька молодших класів СШ № 5 м. Кіровограда Галина Олексіївна ПЕТРИЧЕНКО, яку ви бачите на знімку.

Фото В. ГРИБА.

У постійному неспокої

З ТЕПЛИМ СЛОВОМ ПРО КОЛЕГУ

Є люди, про яких кажуть: вони завжди в роботі, в неспокої, повністю віддають себе іншим. З таких і Григорій Якович Сидоренко — вчитель біології Садківської восьмирічної школи.

Він любить дітей, свою справу, яку добре знає. Уроки Григорія Яковича цікаві і захоплюючі. «Коли слухаєш Григорія Яковича, забуваєш, що ти на уроці, в класі. Здається, ти сам робиш відкриття. Не задумуєшся, що привів тебе до нього вчитель...» Це рядки з учнівських творів на тему «Мій улюблений шкільний предмет».

Кожен його урок обов'язково дає дітям багато нового, до цього часу не відомого.

Перший урок Григорій Якович провів тридцять років тому. Хвилювався, коли заходив до класу, хоч мав міцний багаж знань. Уважно вивчав твори видатних педагогів Ушинського, Макаренка, стежив за педагогічними новинками. Урок вважав творчою лабораторією, в якій учитель відкриває здібності учнів, вчить їх мислити. Прагнув проінтересувати інтересами вихованців і щоразу відчував його спілкування з дітьми стає приємнішим і цікавішим.

Тепер Г. Я. Сидоренко — визнаний майстер педагогічної справи, щедро пе-

редає свій багаторічний досвід молодим учителям, які роблять перші кроки на освітянській ниві.

«Без віри в дитину, без довіри до неї вся педагогічна премудрість, усі методи і прийоми навчання і виховання руйнуються, як картковий будинок», — писав великий педагог В. О. Сухомлинський. Цього права дотримується й Григорій Якович. Одними уроками вчитель не обмежується. Разом з вихованцями його часто можна бачити в походах по рідному краю, під час яких діти спостерігають за явищами природи, збирають гербарії. Такі екскурсії багатодіють для фізичного, розумового, морального та естетичного виховання дітей.

Поруч школи красується розкішний сад. Він — справа рук Григорія Яковича.

Навчально-дослідна ділянка, куточки природи, живі куточки — все це виховує у школярів почуття прекрасного, вчить їх берегти і примножувати багатство природи.

— Кожна дитина — талановита. Я вірю в кожного учня, — каже Григорій Якович. І віриться, що його слова сказані від душі.

В. МЕЛЬНИК,
вчителька Садківської восьмирічної школи.
Устинівський район.

ВЕРЕСНЕВІ САМОЦВІТИ

Свято самодіяльних митців

Впевнено і натхненно пройшли по Кіровоградщині «Вересневі самоцвіти». Театральне свято прийшло на батьківщину видатного українського письменника Юрія Яновського в село Нечайку Компаніївського району.

Недільного ранку на святково прикрашену площу перед музеєм Ю. Яновського зібралися нещаїці, гості із райцентру, делегації Одеського академічного державного театру опери і балету, Київського державного інституту театрального мистецтва імені І. Карпенка-Карого. Секретар райкому партії В. М. Вієвський відкрив свято. З вітальними промовами звернулися до присутніх заступник голови райвиконкому Д. П. Васильченко, художній керівник самодіяльного драматичного колективу Долинівського сільського будинку культури М. М. Коваленко, доцент Київського державного інституту театрального мистецтва Ю. М. Бобошко. Вшановуючи пам'ять загиблих воїнів і письменника-зем-

ляка, присутні поклали квіти до підніжжя пам'ятників.

Потім самодіяльні драматичні колективи Долинівського і Червоновершківського будинків культури показали дві одноактні п'єси. Долинівці виставили на суд глядачів п'єсу М. Кравченка «Хід кошем», а червоновершківські аматори — «Шукачі скарбів» Я. Муляра. Доречі, драматичний колектив Долинівського сільського будинку культури (художній керівник М. М. Коваленко) вийшов переможцем обласного огляду-конкурсу одноактних п'єс на тему: «На сцені наш сучасник», і на святі йому було вручено приз імені Юрія Яновського. Дипломом і Почесною грамотою було нагороджено також червоновершківський драматичний колектив (художній керівник І. П. Коріновський), який зайняв друге місце у районному огляді драматичних колективів. Усі учасники цих колективів отримали цінні подарунки.

І. БУР'ЯНЕНКО,
завідуючий районним відділом культури.
Компаніївський район.

«ВЕРЕСНЕВІ САМОЦВІТИ» У НОВОГРОДІВСЬКОМУ РАЙОНІ. На знімку зліва: вокально-хореографічну композицію виконує колектив художньої самодіяльності колгоспу імені Шевченка; фрагмент з вистави «Безталанна» І. Карпенка-Карого у постановці Петроградського самодіяльного театрального колективу. Ролі виконують Тетяна ГОНЧАРЕНКО і Павло ТРАЙТАК.

Фото С. ФЕНЕНКА.

А К МИ ВЖЕ повідомляли, в області триває огляд роботи комсомольських і фізкультурних організацій по впровадженню в дію комплексу ГПО на приз «Молодого комунара». В редакцію надходять листи з колективів фізкультури, спортклубів, у яких читачі розповідають про активізацію спортивно-масової ро-

чоловік у нас займаються регулярно бігом. Наприклад, розливник плавильного цеху Микола Сухий, електрик Микола Ізбасаров під час тренувань пробігають більше 20 кілометрів. Але вони не забувають і про стрілецький тир, пере-

НА ПРИЗ
«МОЛОДОГО
КОМУНАРА»

За прикладом «Фенікса»

боти, змагання з багатоборства ГПО, викривають недоліки в діяльності фізкультурних працівників. Сьогодні ми публікуємо лист директора спорткомплексу Побузького нікелевого заводу Євгена Явтушенка.

КОЛИ відзначалося 40-річчя створення підпільної комсомольської організації «Спартак», група краєвих спортсменів нашого колективу фізкультури здійснила багатокілометровий легкоатлетичний пробіг із Побузького в село Красногірку. І там ми рапортували героям-спартаківцям про свої досягнення в праці, спортивно-масовій роботі. Колишній підпільник В. Р. Тиховський, вітаючи моїх друзів з успішним фінішем, відзначив, що вони справді готові до випробувань. Бо загартували себе духовно і фізично.

Напутні слова Володимира Романовича ми пам'ятаємо і нині. Пропагуючи нормативи комплексу ГПО, фізкультурні і комсомольські активісти заводу завжди згадують перших значківців, які пішли на фронт захищати Батьківщину від ворога. Мене нерідко запитують, з чого почалося наше сходження в клубі любителів бігу «Фенікс», що діє при спорткомплексі. Звичайно, з уроків ГПО. Більше 140

кладали, майданчик для метання гранати. Склавши залік із фізичної та військово-технічної підготовки, ці спортсмени виходять на повторні старту з багатоборства ГПО, вдосконалюючи свою майстерність. На цих спортсменів рівняються молодші. Кращі представники юнацького підрозділу клубу Сергій Будолак, Вікторія Орлик, Віталій Шматков,

Тетяна Козаченко вже виконали розрядні нормативи. Чотири роки тому збірна нашого району на обласному фіналі з багатоборства ГПО була на дев'ятнадцятому місці. Нині вона перший призер серед сільських багатоборців. У команді в основному побужці, яким вдалося обійти неодноразових переможців обласних турнірів. Виручили, наприклад, нас Тетяна Горн, Євген Машков, Петро Федека. Це не лише кращі багатоборці,

а й провідні спортсмени секції кульової стрільби, котрі допомагали готувати до обласного фіналу своїм товаришам по команді.

Відзначилася на цей раз Таміла Бурбан, наш тренер, першорозрядниця з легкої атлетики, а з нею і її вихованці.

На яких виробничих ділянках найкраще поставлено спортивно-масову робо-

тики з гумово-бітумним покриттям, тир, спортивні кімнати. Завком профспілки завжди виділяє необхідні кошти для придбання інвентаря, спортивної форми, у

ДО 40-РІЧЧЯ
ВИЗВОЛЕННЯ
КІРОВОГРАДСЬКОЇ
ВІД НІМЕЦЬКО-
ФАШИСТСЬКИХ
ЗАГАРБНИКІВ

нашому розпорядженні автобуси для поїздки на змагання різного рангу.

А яка позиція комітету комсомолу? Наш комсомольський ватажок Віра Довга разом з іншими комітетчиками роботу по впровадженню в дію комплексу ГПО вважає однією з першочергових. Комсомли допомагають нам в організації

ФУТБОЛ

«ЗІРКА» — «СПАРТАК» — 0:0

Нагадаємо, що матч першого кола між цими суперниками закінчився з рахунком 2:0 на користь спартаківців. Звітний поєдинок проходив напружено від початку і до закінчення. Загрозливі моменти багато разів виникали

біля воріт гостей. До відпочинку мали можливість відзначитися Сергій Ралюченко, Ігор Черненко, але їхні завершальні удари не досягли мети.

Другий тайм, як і перший, проходив з перевагою господарів стадіону, однак їм не вдалося взяти ворота гостей.

«Зірка» виступала у такому складі: Б. Філатов, В. Самофалов, О. Смиченко, С. Васильченко, О. Іванов, В. Димов, Ю. Ковальов, І. Черненко (М. Калита), В. Петрик (С. Мурадян), О. Трегубенко, С. Ралюченко.

В. ШАБАЛІН.

У НАС В ГОСТЯХ ЖУРНАЛ «СЕЛЬСКАЯ МОЛОДЕЖЬ»

ПРОКЛЯТТЯ БЕЗШУМНОЇ СМЕРТІ

В американську пресу просочилася інформація про спеціальний кіноперегляд, організований для високих чинів Пентагону і ЦРУ. Демонструвався фільм про кішку і мишу; незвичайність усього, що відбувалося на екрані, полягала в тому, що кішка, охоплена панічним страхом, намагалася втекти від миші. Перегляд носив зовсім не розважальний характер. Дивна поведінка кішки, роз'яснювалася в науковому коментарі, була зумовлена тим, що мікроскопична доза наркотика ЛСД змінила одвічний інстинкт кішки, викликаючи в неї зразок галюцинацій, у яких миша уявлялася гігантським хижак.

У числі захоплених глядачів був тодішній командуючий хімічними корпусом армії США генерал Грізі, котрий заявив, що з допомогою аналогічних препаратів можна паралізувати не тільки командування, а й усі його збройні сили, а також повністю дезорганізувати його глибокі тили.

Серед найстрашніших засобів масового знищення, які можуть стати прокляттям для людства, хімічна зброя. Фактори ризику, що містяться в нагромадженні її запасів, при-

мушують бити в набатний дзвін.

Нинішнє керівництво Сполучених Штатів розглядає хімічну зброю як можливий і допустимий засіб ведення війни і напрошує її арсенали, щедро фінансуючи створення небезпечних для самого життя на землі отруйних речовин. У США — найпопулярніший у світі воєнно-хімічний науково-промисловий потенціал. Випробувальні центри ведуть роботу над усе новішими зразками хімічних боеприпасів і системами їх доставки.

У 1925 році був укладений на світі Женевський протокол, що забороняв використання хімічних речовин як зброю. Європейські країни енергійно підтримали ідею заборони хімічної зброї. Густа населеність континенту ставила в разі застосування цієї зброї під запитання життя цілих народів. Сполучені Штати, враховуючи невразливість своєї території при тодішніх засобах доставки, відмовилися підписати протокол. Вони

приєдналися до нього лише 1975 року, через 50 років, коли ситуація в цьому плані радикально змінилася.

Та незважаючи на підпис президента США Форда під Женевським протоколом, розробка хімічної зброї тривала з усе більшою інтенсивністю.

1980 року у Західному Берліні було знайдено звалище високо-токсичних речовин, які зберігалися під час другої світової війни у замку Шпандау, а в кінці війни були скинуті у воронку від вибуху. Пошуки отруйних речовин почалися після того, як у системі водопостачання району виявили домішки миш'яку, що на 150 процентів перевищували норму. В результаті опитування місцевих жителів — передусім дітей — поліція знайшла більше 20 кілограмів отрути, відомої під час війни під назвою «мексбейкер» — «той, що проникає через протигаз», і 15 кубометрів землі, просякнутої цією отрутою...

Така властивість цієї зброї — запущена в противника, вона повертається до того, хто запустив, здійснивши іноді гігантське коло часу...

Із виступу сенатора К. Нельсона в конгресі США в серпні 1970 року:

«З 1962 року США застосували у В'єтнамі нові засоби ведення війни, які найтяжчим чином позначилися на всіх живих істотах у цій країні. Наша нація заклала у В'єтнамі екологічну бомбу у повільній дії».

Ця бомба розірвалася і в США.

З оцінками голови американського товариства жертв «ейджент оранж» Френка Маккарті, котрий сам піддавався дії цього дефоліанта у В'єтнамі, приблизно 40 тисяч дітей американських ветеранів в'єтнамської війни виявилися на світ із серйозними дефектами. Багато з них народилися без верхніх і нижніх кінцівок, в інших відсутні повіки, вушні раковини, ряд внутрішніх органів. Серед цієї категорії дітей найбільше поши-

рені тяжкі психічні захворювання.

...Гірка і моторошна мандрівка відбулася в одній із церков Лонг-Айленда. Приблизно сто колишніх військовослужбовців, що проживають сьогодні в Нью-Йорку, зібралися зі своїми дітьми на мітинг. Багато дітей народилися понівеченими.

Десятирічна Керрі Райн не може ходити. У неї 18 природжених тяжких дефектів. Керрі народилася через два з лишком роки після того, як її батько Майкл Райн повернувся з в'єтнамської війни. Майкл і його дружина Морін походять із багатодітних родин, де не було жодної дитини з природженими дефектами.

Народилися у ветеранів в'єтнамської війни і цілком нормальні діти. Але ніхто не може передбачити, якими стануть діти цих дітей. Генетичні порушення можуть проявитися в наступних поколіннях.

Людство платить жахливо дорожню ціну за гонку озброєнь, яка крок за кроком наближує світ до ос-

тання лінії, за якою — самознищення.

Фатальний, нездоланно і безповоротно визначений фінал!

У преамбулі Статуту ЮНЕСКО є слова: «Думки про війну виникають в умах людей, тому в свідомості людей слід укоренити ідею миру». Не будемо самозаспокоюватися: процес цей непростий, засоби впливу на умови душі людей, на їх погляди надто часто використовують для того, щоб розпалювати ворожнечу. Складний шлях до Планети Миру, але треба йти по ньому, треба діяти, щоб паралізувати зусилля тих, хто готує народам ядерну смерть, «безшумну» смерть від хімічної і бактеріологічної зброї, всякий інший всесвітній апокаліпсис.

XX століття — час життя. Жити, а не помирати!

Д. ФІРСОВА
Г. ГУРНОВ

Конкурс „Ерудит“

Ось і закінчився напружений кросвордний марафон, який тривав вісім місяців. Підбито підсумки, визначено переможців. Однак не будемо забігати наперед — учасники конкурсу ще не знають результатів восьмого, останнього туру.

Кросворд дев'ятикласника з Кіровограда Олександра Шумського «Кіровоградщина» виявився для ерудитів неважким, але цікавим. Такий висновок зробило журі, переглянувши листівки з відповідями на останнє завдання. Хоча, коли взяти до уваги той факт, що на фініші кожне очко дороге, то стає зрозумілим високий рівень результативності. Це характерно було, до слова, для всіх останніх турів.

Так ось, у восьмому турі найбільшу, максимальну кількість очок (сорок чотири) набрали кіровоградці Петро Онищенко і Юрій Іванов та знам'янчанин Володимир Нечипоренко. Лише на одне запитання неправильно відповів Петро Кігель із села Іванівки Новоукраїнського району.

Відповіді на серпневий кросворд «Кіровоградщина»:

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 5. Чубов. 6. Салон. 7. Сніпа. 8. Ритор. 10. Ніколенко. 15. Діорит. 17. Троїни. 18. Чубаров. 20. Хало. 21. Озон. 22. Ятрань. 23. Радіус. 29. Кива. 30. Азур. 31. Агматит. 32. Силкін. 33. Квітка. 34. Давиденко. 36. Амвон. 38. Похил. 40. Анкер. 41. Садни.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Вулкан. 2. Томп. 3. Лани. 4. Рондо. 9. Алкана. 10. Білаш. 11. Аркоз. 13. Молос. 14. Ангоб. 16. Таратухін. 17. Тригубчак. 18. Чабанка. 19. Вандрут. 24. Щирин. 25. Шарко. 26. Правда. 27. Канін. 28. Дубни. 34. Димине. 35. Осички. 37. Огер. 39. Олак.

Отже, після восьми турів без врахування очків за неопубліковані кросворди ерудити розташувались у такому порядку: В. Нечипоренко — 453 очка, П. Кігель — 417, Ю. Іванов — 415, П. Онищенко — 392, Б. Кришкін — 330, В. Кравченко — 277, Г. Костюк —

236, Л. Лісойван — 233 (за результатом попередніх турів, оскільки відповідей на 8-й редакція не отримала), С. Ноздрачов — 223, О. Шумський — 214.

Нагадаємо умови, за якими підбивались остаточні підсумки. До набраних у восьми турах очок додавалися очки за неопубліковані кросворди — 25 за кожний, незалежно від того, тематичні вони чи ні. При цьому враховувалась об'ємно-якісна кросворда — неправильно складені кросворди не заносилися до активу учасників конкурсу. А таких було багато, особливо у тих учасників «Ерудита», які відмовилися від боротьби ще після другого і третього турів.

Одне слово, 25 очок нараховувались за кросворд у тому випадку, коли він повністю заслуговував на публікацію у газеті. Приміром, Петро Кігель надіслав на конкурс шість кросвордів — один із них опубліковано, один відхилено (у відповідях межувались слова українські з російськими, кросворд розпадався на частини), за решту чотири нараховано 100 очок.

Деякі учасники надіслали на конкурс більше восьми кросвордів. В умовах «Молодий комунар» за 28 травня і цей випадок було передбачено: за зайві кросворди очок не нараховувати. При підбитті підсумків виявилось, що Ю. Іванов запропонував журі десять кросвордів, один з яких було опубліковано в газеті. Додаткові очки кіровоградцю нараховувались лише за сім кросвордів, хоча і решта два були складені правильно.

Доречно сказати, що крім Ю. Іванова і В. Нечипоренка, можливості отримати максимальну кількість додаткових очок за неопубліковані кросворди не використав більше ніхто. А В. Кравченко з села Йосипівки Вільшанського району не надіслав жодного кросворда, хоча активно щотуру відповідав на чужі.

Додаткові очки нараховувались: Ю. Іванову — за 7 неопублікованих кросвордів, В. Нечипоренку і О. Шумському — за 6, П. Кігелю — за 4, П. Онищенко, Б. Кришкіну, Г. Костюк — за 3, С. Ноздрачову — за 1.

Журі відзначає, що найкраще на чужі кросворди відповідали Ю. Іванов, П. Кігель і П. Онищенко. Вони набрали відповідно 311, 309 і 300 очок.

Однак добре відповідати на завдання туру виявилось мало, щоб стати переможцем. Право опублікувати два своїх кросворди, що зіграло важливу роль, завоював знам'янчанин В. Нечипоренко. Кросворди його — цікаві, бездоганно оформлені. Це і дало Володимирові змогу набрати найбільшу кількість очок.

Редакція вітає переможця конкурсу «Ерудит» Володимира Нечипоренка із Знам'янки і зичить йому нових творчих успіхів.

Підсумкова турнірна таблиця конкурсу: В. Нечипоренко (м. Знам'янка) — 603 очка, Ю. Іванов (м. Кіровоград) — 590, П. Кігель (с. Іванівка Новоукраїнського району) — 517, П. Онищенко (м. Кіровоград) — 467, Б. Кришкін (м. Кіровоград) — 405, О. Шумський (м. Кіровоград) — 364, Г. Костюк (смт Вільшанка) — 311, В. Кравченко (с. Йосипівка Вільшанського району) — 277, С. Ноздрачов (м. Кіровоград) — 248.

Конкурс завершено, але до редакції знову надходять листи із запитаннями — чи планує газета подібне змагання ерудитів у наступному році. Шановні читачі! Це залежить від вас самих. Надсилайте свої пропозиції щодо організації конкурсу, умов його проведення. Ваші запитання, пропозиції ми використаємо у бесіді з переможцями цього річного кросвордного марафону, яку проведемо в редакції газети. Матеріали бесіди опублікуємо в одному з випусків «Суботнього кур'єра». Тож чекаємо ваших листів, шановні ерудити.

Журі конкурсу «Ерудит».

СУБОТНІЙ КУР'ЄР

У СВІТІ ПРЕКРАСНОГО

Перший крок до краси

Почався двадцять п'ятий, ювілейний, навчальний рік у Кіровоградській дитячій художній школі. За ці роки школу закінчило більше семи сот чоловік. Її колишні учні стали художниками, архітекторами, вчителями, працюють у різних галузях народного господарства. На все життя у них залишилося відчуття краси, прагнення довершеної, естетичний смак, набуті у стінах школи.

Малюнки юних кіровоградців експонуються на численних виставках нашої країни і за рубежом. Тільки в минулому місяці відправлено тематичні ро-

боти її вихованців для участі в міжнародних конкурсах у Болгарії, НДР, Югославії, Фінляндії.

Колектив школи і окремі учні нагороджені грамотами, дипломами, медалями. Ось і недавня робота виступника художньої школи Михайла Зашлюка на всесвітньому конкурсі дитячих художніх робіт «Юність у вік електроніки» ввійшла до складу призових, зайнявши 12-е місце.

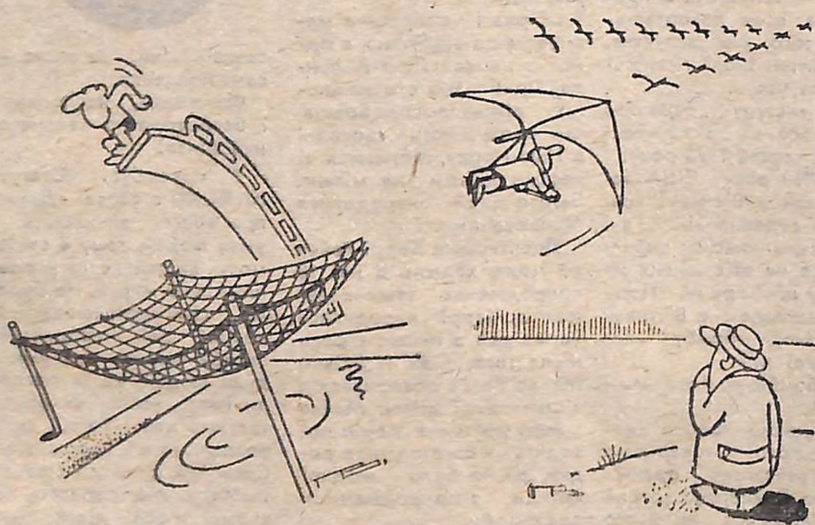
Педагогічний колектив школи багато уваги приділяє тому, щоб не тільки навчити дітей гарно малювати, а й сформувати у кожного художній смак, вміння бачити і передавати

у своїх малюнках все прекрасне, що нас оточує.

Недарма перші уроки на тему: «Місце і роль мистецтва в житті суспільства» по традиції проводяться на вулицях, площах, у парках і скверах міста. Алге архітектура, монументальне мистецтво, скульптура, плакат, агітація і оформлення вітрин — справа художницька. І, можливо, ці перші кроки у світ мистецтва стануть для когось професією в майбутньому.

Л. БОНДАР, заступник директора з навчально-виховної роботи Кіровоградської художньої школи.

ВЕРНІСАЖ «МК»

БЕЗ СЛІВ.

Мал. В. Постосєна.

НАСТИНІ КВІТИ

Ще маленькою дівчинкою Анастасія Василівна Паламарчук, працюючи із братиками та сестричками на полі, часто відпочивала на межі, по обидва боки якої росли польові квіти. Вдалі гуркотів поїзда, де там вирувало й інше життя. А тут, серед поля, тільки ці простенькі нешкідливі квіти, що здавалися казковими, прикрашали трудову буденність довгого літнього дня. Хотілося тоді дівчинці мати багато-багато красивих квітів, а це — сісти на поїзд, що саме проноситься повз їхнє поле, і поїхати вчитися.

На поїзд дівчинка сіла, хоч батьки й неохоче відпустили, а от красні квіти біля її домівки з'явилися значно пізніше. Закінчила Анастасія Василівна сільськогосподарський інститут. В 1931 році виїхала заміж і приїхала в село Хашувате Гайворонського району. Спочатку була агрономом, а потім за три роки закінчила педінститут і стала вчителькою географії. «Працювала у дві зміни, — розповідає жінка, — доглядала чимале господарство, ростила і дітей, і квіти. Ось і все моє життя».

Нині Анастасія Василівна Паламарчук на пенсії. Її присадибна ділянка нагадує куточок ботанічного саду — поряд зі звичними трояндами, гладіолусами, сальвією росте тут самшит, кліматис, вербена, еремурус... Та всі ці квіти і куші прижилися не лише на городі у Анастасії Василівни. Жінка охоче ділиться насінням, розсадою, саджанцями зі своїми однопосельцями. Квіти Анастасії Василівни можна побачити біля школи, навколо обеліска, перед будинком культури. Весною під час суботників по благоустрою села пенсіонерка не встигає обдаровувати «дел-

гацій». Літом до неї ходять по пишні букети для подарунків. Відкриваючи хвіртку, кожний відвідувач знає, що в цьому домі йому не відмовлять. Анастасія Василівна не тільки дає насіння чи квіти, а й розповість, коли і як найкраще його садити, що зробити для того, щоб букет у кімнаті довше зберігав свою принадлу.

Чимало часу займає і листування із квітниками всього Радянського Союзу. Якби не було цих людей, то навряд чи змогла б жінка зібрати таку колекцію цінних і рідкісних рослин. Анастасія Василівна добре знає про них. Дані про все, що присилають їй, вона старанно записує в окремий зошит.

Перший запис в її зошиті: «1964 рік. Місто Нальчик. Троянди. Вислав головний агроном радгоспу по вирощуванню декоративних культур Ковтушенко». Це були перші квіти з мрії її дитинства — шістдесят кушів білих, рожевих, червоних, бордових троянд. Потім через журнал «Цветоводство» квітники вилетіли їй троянди в обмін на еремурус. До двох тисяч листів одержала тоді Анастасія Василівна і в кожному — бажання розвести еремурус — рослину пустелі, яка цвіте ранньої весни. Сама жінка отримала еремурус 6 квітня 1970 року із Ташкента.

До 100-річчя з дня народження Леніна в ботанічний сад Московського університету рижани прислали рідкісну рослину — деревовидну півонію. Відомий квітник О. П. Радішев, знаючи, що в Анастасії Василівні жодна

квітка не пропаде прислав їй кілька кушів. Відтоді жінка щедро ділиться насінням бузкової, темно-малинової, рожевої і білої деревовидної півонії.

У зошиті реєстрації квітів записано шістдесят сортів гладіолусів, дев'яносто сортів тюльпанів і шістдесят сортів троянд. Є у Анастасії Василівни білий, фіолетовий, червоно-пурпурний та бузковий кліматис — в'юнка рослина, пелюстки її нагадують листочки. Уже розпіднялися у її квітнику корейські хризантеми. Цвіт їхній дрібний, але стійко переносить перші приморозки. Хризантеми — квіти пізньої осені. Вони цвітуть останніми. Та мине зима, і ранньої весни з'являться у квітнику в Анастасії Василівни проліски, нарциси, тюльпани, різнокольорові примули. Запам'ятайте перелік — шапка квітів, смілого кольору, які з'являються до появи листочків. Разом із ранніми тюльпанами розпустяться прислані із Сибіру бадан, що нагадує качан із червоно-рожевими квітами.

Є у Анастасії Василівни і незвичайні куші та дерева. Це, наприклад, самшит — вічнозелений куш, або японська слива — дерево, що дуже рано цвіте. На його вітах із настанням тепла з'являється багато малесеньких рожевих троянд. Особливо цікава повітряна вишня, яку прислали з-під Волкваті. Її кущова рослина позмижується кісточками і може витримати великий мороз. Все село вирощує повітряну вишню. Со плоди її довго стоять, але раніше дозрівають. У вишень кісточки малесенькі, тому варення виходить особливо смачне.

Хочеться жінці, щоб красиво було не лише в квітнику біля власної хати, а й біля школи, який віддала десятиріччя життя і праці, біля клубу, пам'ятника радянським воїнам, і біля хати у сусідів...

О. ПАХОЛЮК.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО

«Молодой коммунар» — орган Кировоградского областного комитета ЛКСМ Украины.

На украинском языке.

ВК 06775.

НАША АДРЕСА:
316050, МСП,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

Обелг 0,5 друк. арк.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділу комсомольського життя — 2-46-57; листів і масової роботи — 2-45-36; пропаганди — 2-45-36; учнівської молоді — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолaboratorії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.

Зам. № 483. Тираж 51500.

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу.

Друкарня імені М. Димитрова видавництва

«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обкому
Компартії України
м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.